

FRA pranešimas spaudai

2015 m. birželio 25 d., Viena / Briuselis

Migrantų tragedijos – vienas iš daugelio pagrindinių teisių iššūkių, reikalaujančių atsako – teigia FRA savo metiniame pranešime

2014 m. žuvo rekordiškai daug migrantų, mėginusių per Viduržemio jūrą pasiekti Europą. Todėl valstybės narės turėtų apsvarstyti, kaip žmonėms, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, suteikti daugiau teisėtų galimybių patekti į ES, taip užtikrinant veiksmingų alternatyvų rizikingam neteisėtam atvykimui. Tai viena ES pagrindinių teisių agentūros (FRA) išvadų, pateikiamų šių metų ataskaitoje, apžvelgiančioje pagrindinių teisių padėtį Europos Sąjungoje 2014 m.

„Kaip patvirtinta naujausioje FRA metinėje ataskaitoje, 2014 m. vis dar buvo iššūkių, susijusių su pagrindinių teisių apsauga. Tačiau tam tikrose srityse pasiekta ir pažangos“, – sakė laikinasis FRA direktorius [Constantinos Manolopoulos](#). „Ataskaitos duomenys ir išvados gali padėti visos ES politikos formuotojams geriau skatinti ir saugoti pagrindines teises. Tai gali būti ataskaitos taškas siekiant užtikrinti, kad politika ir teisės aktai padėtų geriau užtikrinti visų ES gyventojų pagrindines teises.“

Kaip ir ankstesniais metais, 2014 m. FRA metinėje ataskaitoje akcentuojami iššūkiai ir laimėjimai daugelyje pagrindinių teisių sričių visoje ES. Pvz.:

- **Migrantų** padėtis ir toliau blogėja. Viduržemio jūroje žuvo rekordiškai daug migrantų; išgelbėtų ir sulaikytų migrantų skaičius išaugo keturis kartus; prie kai kurių valstybių narių sienų suprastėjo atvykstančių migrantų formalumų tvarkymas; o viešos diskusijos dėl migrantų integracijos ir toliau buvo vienas iš iššūkių. Tačiau 2014 m. buvo nustatyti nauji ES finansavimo mechanizmai, skirti padėti valstybėms narėms įgyvendinti ES migracijos ir prieglobsčio teisės aktus, didinti valstybių narių solidarumą ir padėti kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu. Apskritai dėl dabartinės padėties Europos Sąjungos migracijos srityje kyla poreikis parengti visapusišką ES masto politiką, kurioje būtų atsižvelgiama į visus migracijos aspektus – nuo priešasčių iki padarinių. Šiuo atžvilgiu svarbus žingsnis – neseniai priimta Europos migracijos darbotvarkė.
- Neišspręstos problemos, susijusios su informavimu apie neapykantos nusikaltimus ir tokių nusikaltimų registravimu. Išsamiam FRA tyrime apie [smurtą prieš moteris](#) atkreipiamas dėmesys į visoje ES paplitusį moterų išnaudojimą namuose, darbe, viešojoje erdvėje ir internete. Kaip ir ankstesniuose FRA tyrimuose, pavyzdžiui, tyrime apie antisemitizmą ir tyrime apie lesbiečių, gėjų, biseksualių ir translyčių asmenų

diskriminacija, šiame tyrime taip pat atskleista, kad daugeliui aukų būdinga baimė ir kad labai dažnai aukos neinformuoja apie nusikaltimus. Tačiau, artėjant 2015 m. lapkričio mėn. terminui į nacionalinę teisę perkelti ES aukų direktyvą, kai kurios valstybės narės ėmėsi veiksmų, kad geriau apsaugotų **nusikaltimų aukas**, ir tuo tikslu peržiūrėjo savo įstatymus bei politiką. FRA metinėje ataskaitoje pabrėžiama, kad valstybės narės turėtų imtis papildomų priemonių, kad nustatytų visapusiškas paramos aukoms paslaugas, aukoms užtikrintų galimybę gauti tokias paslaugas ir rengtų policijos pareigūnus bei praktikuojančius teisininkus paramos aukoms srityje.

- Daugelyje valstybių narių vaikų apsaugai vis dar skiriama nepakankamai išteklių, o tai trukdo geriau ginti **vaikų teises**. Turimais duomenimis, vaikų skurdo ir socialinės atskirties mastai vis dar dideli. Kartu kai kurios valstybės narės gerina aukomis tapusių vaikų ir vaikų be tėvų globos apsaugą. Tačiau, kaip nurodyta FRA metinėje ataskaitoje, valstybės narės turėtų tobulinti koordinavimo mechanizmus ir kurti kokybės standartus, taip pat veiksmingus patikros ir stebėsenos mechanizmus, siekdamas užtikrinti, kad atitinkamos tarnybos laikytųsi įsipareigojimo gerbti vaiko teises.

Kaip ir ankstesniaisiais metais, metinėje ataskaitoje yra skirsnis, skirtas tam tikrai atskirai temai. Šiomet jame atidžiau apžvelgiami pagrindinių teisių rodikliai, kaip būdas tobulinti ir vertinti ES ir valstybių narių įsipareigojimus saugoti teises.

Norėdami perskaityti ataskaitą, žr. [„Fundamental rights: challenges and achievements in 2014“ \(„Pagrindinės teisės. Iššūkiai ir laimėjimai 2014 m.“\)](#).

Norėdami gauti daugiau informacijos, rašykite e. paštu

media@fra.europa.eu / Tel.: +43 (1) 580 30 642

Pastabos redaktoriams

- FRA 2014 m. metinėje ataskaitoje pateikiami konkretūs lyginamieji duomenys apie padėtį šioje srityje 28 ES valstybėse narėse. Ataskaitoje nustatyti pagrindiniai procesai, perspektyvi veikla ir iššūkiai tokiose srityse kaip lygybė ir nediskriminavimas; rasizmas, ksenofobija ir susijęs nepakantumas; romų įtrauktis; prieglobstis, vizos, migracija, sienos ir integracija; informacinė visuomenė, duomenų apsauga; vaiko teisės; taip pat teisė kreiptis į teismą, įskaitant nusikaltimų aukų teises. Kiekvienas skyrius sutelktas į tris pagrindinius klausimus, susijusius su skyriaus tema; jo pabaigoje pateikiamas FRA išvadų sąrašas. Kai kurios išvados ir rezultatai pirmą kartą atsispindi ir birželio 23 d. priimtose ES Tarybos išvadose dėl ES pagrindinių teisių chartijos taikymo.

- Be to, ataskaitoje yra tam tikrai atskirai temai skirtas skyrius „Pagrindinių teisių integravimas. Kad žodžiai taptų veiksmais“ ir skyrius, skirtas ES pagrindinių teisių chartijai bei tam, kaip valstybės narės ja vadovaujasi.
- FRA yra įgaliota teikti įrodymais pagrįstas konsultacijas ES ir valstybių narių politikos formuotojams ir taip prisidėti prie geriau pagrįstų ir tikslingesnių diskusijų bei politikos pagrindinių teisių srityje.